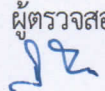
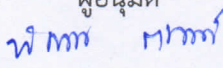

แบบฟอร์มมาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP)

ชื่อหน่วยงาน	คู่มือการปฏิบัติงาน	
	โครงการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐	
สำนักส่งเสริมสุขภาพ	ผู้ตรวจสอบ (นางสาวธิดาธิภรณ์ ตวงรัตนานนท์) นายแพทย์ชำนาญการ	ผู้อนุมัติ (นางพิมพ์พรรณ ต่างวิวัฒน์) รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ

๑. วัตถุประสงค์ (Objectives)

- ๑.๑ เพื่อเฝ้าระวังและบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้มีประสิทธิภาพ
- ๑.๒ เพื่อปกป้องสิทธิแม่และครอบครัวให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
- ๑.๓ เพื่อพัฒนาแนวทางการการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
- ๑.๔ เพื่อสื่อสารสร้างการรับรู้ ปรับทัศนคติให้แม่และครอบครัวเห็นความสำคัญของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

๒. ขอบเขต (Scope)

“นมแม่” ถือเป็นจุดเริ่มต้นของทุกชีวิต เป็นอาหารที่ดีที่สุดสำหรับทารก เป็นการวางรากฐานเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีตั้งแต่แรกเริ่ม เสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างมีคุณภาพ สร้างความรักความผูกพัน ทำให้เด็กมีอารมณ์ที่มั่นคง เกิดความไว้วางใจและการเรียนรู้ อันจะส่งผลให้เด็กเป็นคนที่มีความฉลาดทั้งทางด้านอารมณ์และสติปัญญา เพราะการที่ทารกได้กินนมแม่นอกจากได้สารอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตแล้ว ยังเป็นการสร้างสายสัมพันธ์ระหว่างแม่ลูกผ่านการโอบกอดตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลกแนะนำว่า “ทารกแรกเกิดจนถึง ๖ เดือนกินนมแม่อย่างเดียวและหลังจากนั้นกินนมแม่ควบคู่กับอาหารตามวัยจนถึง ๒ ปีหรือนานกว่านั้น” จากรายงานการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒ (MICS๖) พบว่าอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของมารดาไทยอย่างเดียว ๖ เดือน (EBF rate) เท่ากับร้อยละ ๑๔ และมีเด็กที่กินนมแม่ติดต่อกันจนถึง ๑ ปี ร้อยละ ๒๔.๖ และต่อเนื่องจนถึง ๒ ปี ร้อยละ ๑๕ จากการศึกษาพบว่าเหตุผลหลักของแม่ที่ไม่สามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เพียงอย่างเดียวจนถึง ๖ เดือนได้ อันดับแรกคือ แม่คิดว่าน้ำนมแม่มีไม่เพียงพอเนื่องจากการขาดความรู้และความเชื่อมั่นในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ แม่ต้องกลับไปทำงานเพราะสิทธิการลาคลอดไม่ครบ ๖ เดือน และอีกสาเหตุหนึ่งคือ อิทธิพลจากการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กที่ไม่เหมาะสม เพราะเป็นการสร้างมายาคติผ่านการสื่อสารการตลาดของอุตสาหกรรมนมผง ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ของแม่เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมผง ซึ่งทำให้เข้าใจว่าสารอาหารในนมผงสามารถทดแทนนมแม่ได้ และยังมีส่งเสริมการตลาดในรูปแบบอื่นร่วมด้วย เช่น การลด การแจกผลิตภัณฑ์ตัวอย่างผ่านบุคลากรทางการแพทย์ เป็นต้น

ที่ผ่านมากรมอนามัยร่วมกับภาคีเครือข่าย ได้ดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ รมณรงค์สื่อสารประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน มีความรู้ ความเข้าใจ ให้เห็นความสำคัญและคุณประโยชน์ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ นโยบายขับเคลื่อนที่สำคัญประกอบด้วย ๓ ด้าน ได้แก่ การส่งเสริม คือ การกระตุ้น ช่วยเหลือให้แม่

ได้มีความพร้อม ให้แม่ตัดสินใจที่จะให้นมแม่ตามที่ควรจะเป็น พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้มีการให้ความรู้ ทักษะในการเตรียมความพร้อมของแม่และครอบครัว การสนับสนุน คือ การช่วยเหลือให้แม่สามารถแก้ไขปัญหา จัดการกับอุปสรรค และสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้ มีการจัดบริการคลินิกนมแม่เพื่อแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือแก่แม่ในสถานพยาบาล การออกเยี่ยมบ้านของบุคลากรสาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และสนับสนุนให้สถานที่ทำงานให้มีการจัดตั้งมุมนมแม่เพื่อให้แม่สามารถปั๊บกั้นน้ำนมได้สะดวก การปกป้อง คือ มีกฎหมายการคุ้มครองมารดา เพื่อให้ได้รับสิทธิลาคลอดอย่างเพียงพอ และการมีพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยผู้ประชาชนโดยเฉพาะแม่และครอบครัว ให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและอาหารเสริมสำหรับทารกผ่านการส่งเสริมการตลาดที่เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสากล โดยขับเคลื่อนงานตามแผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ให้การดำเนินงานบรรลุตามเจตนารมณ์

๔. ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

กลุ่มอนามัยแม่และเด็ก สำนักส่งเสริมสุขภาพ

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติ (Procedure)

(เป็นการบรรยายขั้นตอนการทำงานที่ระบุเฉพาะงานนั้น แบบ STEP-BY-STEP แสดงเป็น Flow chart ของงาน)

๕.๑ การประชุมคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ประจำปี ๒๕๖๕

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
๑.		จัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนพระราชบัญญัติ	๑ เดือน	รัฐติภรณ์/ชนัญชิตา/เบญจวรรณ/พิมพ์พร	
๒.		จัดประชุมคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง	๒ เดือน	รัฐติภรณ์/ชนัญชิตา/เบญจวรรณ/พิมพ์พร	
๓.		ประสานงาน	๑ วัน	เบญจวรรณ	
๔.					

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
๕.		จัดทำหนังสือขออนุมัติการประชุม และหนังสือเชิญ การเข้าร่วมการประชุม อย่างเป็นทางการ	๗ วัน	อัมพร	อนุมัติการประชุม/หนังสือเชิญ
๖.		ประสานงาน	๒ วัน	อัมพร	หนังสือตอบรับเข้าร่วมประชุม
๗.		จัดทำเอกสารประกอบการประชุม	๗ วัน	ฐิติภรณ์/พิมพ์พาพร/อัมพร	เอกสารประกอบการประชุม
๘.		จัดประชุมฯ	๑ วัน	ฐิติภรณ์/ชนัญชิตา/เบญจวรรณ/พิมพ์พาพร/อัมพร	
๙.		จัดทำรายงานการประชุม	๑๔ วัน	เบญจวรรณ	รายงานการประชุม คณะกรรมการฯ (คสตท.)
๑๐.		ตรวจรายงานการประชุม	๑ วัน	ฐิติภรณ์/ชนัญชิตา	รายงานการประชุม คณะกรรมการฯ (คสตท.)
๑๑.		แจ้งเวียนรายงานการประชุม	๗ วัน	อัมพร	รายงานการประชุม คณะกรรมการฯ (คสตท.)

*เป็นกระบวนการรายครั้ง โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ กำหนดจัดประชุมคณะกรรมการฯ จำนวน ๒ ครั้ง

๕.๒ การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ประจำปี ๒๕๖๕

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
	เริ่มต้น				
๑.	จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ฯ จำนวน ๓ คณะ	จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการขับเคลื่อน พระราชบัญญัติควบคุมการ ส่งเสริมการตลาดอาหาร สำหรับทารกและเด็กเล็ก ประจำปี ๒๕๖๕	๒ เดือน	รัฐติภรณ์/ชนัญชิตา/ เบญจวรรณ/อัมพร	คำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการ ฯ ซึ่งลงนามโดย รองปลัด สธ. ที่มี อำนาจในการ กำกับ/ดูแล
๒.	วางแผนกิจกรรม/ประเด็นสำคัญใน การขับเคลื่อนพระราชบัญญัติฯ	เพื่อเตรียมการการจัด ประชุมคณะทำงานฯ ขับเคลื่อนพระราชบัญญัติฯ	๑๕ วัน	รัฐติภรณ์/ชนัญชิตา/ เบญจวรรณ/พิมพ์พร	
๓.	ติดต่อประสานงานกับ คณะกรรมการเพื่อกำหนดวัน เวลาในการประชุม	ติดต่อประสานงานกับ คณะกรรมการ	๑ วัน	เบญจวรรณ	
๔.	จัดทำอนุมัติการ ประชุมและหนังสือ	จัดทำหนังสือขออนุมัติการ จัดประชุม และหนังสือเชิญ การเข้าร่วมการประชุม อย่างเป็นทางการ	๗ วัน	อัมพร	อนุมัติการ ประชุม/หนังสือ เชิญ
๕.	ติดตามประสานงานกับ คณะกรรมการฯ ที่เข้าร่วม ประชุม	ประสานงาน/ติดตาม ความ คืบหน้าคณะกรรมการฯ	๒ วัน	อัมพร	หนังสือตอบ รับเข้าร่วม ประชุม
๖.	จัดทำเอกสารประกอบการประชุม	จัดทำเอกสารประกอบการ ประชุมฯ	๗ วัน	รัฐติภรณ์/พิมพ์พร/ อัมพร	เอกสาร ประกอบการ ประชุม
๗.	จัดประชุมคณะกรรมการฯ	จัดการประชุมดังกล่าว เพื่อ ติดตามความคืบหน้า คณะกรรมการ	๑ วัน	รัฐติภรณ์/ชนัญชิตา/ เบญจวรรณ/พิมพ์พร/ อัมพร	
	สิ้นสุด				

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
๘.		จัดทำรายงานการประชุม คณะอนุกรรมการฯ	๑๔ วัน	เบญจวรรณ	รายงานการประชุม คณะอนุกรรมการฯ
๙.		ตรวจรายงานการประชุม คณะอนุกรรมการฯ	๑ วัน	จิตติภรณ์/ชนัญชิตา	รายงานการประชุม คณะอนุกรรมการฯ
๑๐.		แจ้งเวียนรายงานการประชุมฯ	๗ วัน	อัมพร	รายงานการประชุม คณะอนุกรรมการฯ

*เป็นกระบวนการรายคณะและรายครั้ง โดยมีคณะอนุกรรมการฯ ๓ คณะ และในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ กำหนดจัดประชุม คณะอนุกรรมการฯ จำนวน ๔ ครั้ง

สัญลักษณ์ที่ใช้

	จุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของกระบวนการ
	กิจกรรมและการปฏิบัติงาน
	การตัดสินใจ เช่น การตรวจสอบ การอนุมัติ
	แสดงถึงทิศทาง หรือการเคลื่อนไหวของงาน
	จุดเชื่อมต่อระหว่างขั้นตอน

๖. ภาคผนวก (ถ้ามี)